

ПРЕС КЛИПИНГ

25-26. април 2015.

НАСЛОВИ

Država spasla paraćinsku fabriku stakla;(str.2)

Prosečna neto plata u martu 43.121 dinar;(str.3)

Radniku još roštilj ostao;(str.3)

Na radu u inostranstvu 313.411 građana Srbije;(str.4)

Potpisan protokol o prekidu štrajka prosvetara: Obavezne nadoknade časova;(str.5)

Ostaju penali za prevremeno penzionisanje; (str.6)

Prosečna plata u Srbiji u martu 43.121 dinar;(str.8)

Vulin: Zakon o radu je dobar i neće se menjati;(str.8)

"MUČNI PREGOVORI" Sindikati: Prekinuli smo štrajk jer nas je Verbić doveo do toga da nemamo ni za hleb;(str.10)

Maње сиве економије - већа потрошња;(str.11)

На списку незапослених 15.500 људи мање;(str.13)

Више од историје: Колективни уговор заменио друштвени договор;(str.13)

Bezbednost - osnovno pravo radnika;(str.15)

Država spasla paraćinsku fabriku stakla

Z. Rašić

Vlada obećala da će pokriti dugove paraćinske kompanije prema preduzeću "Srbijagas". Srbija plaća gas, jer firmi duguje 300 miliona dinara za otpremnine

PROIZVODNJA stakla u Srbiji 1. maja ipak neće biti ugašena zbog obustave isporuke gasa "Srpskoj fabrici stakla" (SFS) u Paraćinu, kako je to najavio "Srbijagas", jer je u pretek u Vladi postignut dogovor o multilateralnoj kompenzaciji - prebijanju dugova između države, fabrike i "Srbijagasa".

Ovo nam je potvrdio Borivoje Jevtić, predstavnik sindikata "Nezavisnost", koji je sa generalnim direktorom Borislavom Vukovićem i predsednikom Samostalnog sindikata Živojinom Matejićem o sudbini SFS razgovarao sa predstavnicima Ministarstva privrede i Agencije za privatizaciju.

- Čvrsto je obećano da će se izvršiti međusobno prebijanje dugova, tako da će dug fabrike prema "Srbijagasu" biti namiren i nikakvog isključenja gasa neće biti. Naime, država duguje fabrici blizu 300 miliona dinara za deo socijalnog programa koji je isplaćen zaposlenima 2012. godine, a naš dug prema "Srbijagasu" je mnogo manji - objašnjava Jevtić i dodaje da je obećano da će o tome Vlada odlučiti na sednici naredne nedelje.

Prema njegovim rečima, direktor Agencije za privatizaciju je rekao da će izveštaj o poslednjoj kontroli ispunjenosti obaveza kupca Staklare iz ugovora biti pozitivan, te da će posle usvajanja izveštaja, kupac fabrike, međunarodni konzorcijum na čelu sa bugarskom firmom "Glas industri", konačno postati vlasnik. Kontrola je obavljena 20. aprila.

Kako je za "Novosti" prethodno izjavio generalni direktor SFS Borislav Vuković, vlasnik fabrike konačno će onda moći da raspoláže imovinom, da sklapa strateška partnerstva i da dalje investira u novi pogon mašinsko-trgovačkog stakla za koji je oprema najvećim delom već kupljena.

BAJATOVIĆ: SVI MORAJU DA PLAĆAJU

PRVI čovek "Srbijagasa" Dušan Bajatović na pitanje da li će dužnicima biti isključen gas, rekao je da bi najviše voleo da isključi pola privrede.

- Svi moraju da plaćaju gas, a to je rekao i sam premijer - rekao je Bajatović. - Sumnjam da su isključenja realna, jer bi to značilo da bi ogroman broj ljudi ostao bez radnih mesta. Još uvek smo prisutni u vođenju socijalne politike, a nadamo se da će to prestati do 1. juna, ali je realno do kraja godine. M. L. J.

Prosečna neto plata u martu 43.121 dinar

Tanjug

Prosečna neto zarada isplaćena u Srbiji u martu 2015. godine iznosi 43.121 dinara, i nominalno je veća za 0,9 a realno 0,2 odsto u odnosu na prethodni mesec

BEOGRAD - Prosečna neto zarada isplaćena u Srbiji u martu 2015. godine iznosi 43.121 dinara, i nominalno je veća za 0,9 a realno 0,2 odsto u odnosu na prethodni mesec, saopštio je danas Republički zavod za statistiku.

Neto zarada isplaćena u martu ove godine je nominalno manja za 0,8 odsto a realno za 2,6 procenta u odnosu na isti lanjski mesec.

Prosečna bruto zarada isplaćena u martu 2015. iznosila je 59.141 dinara, i u odnosu na februar nominalno je veća za 0,3 odsto a realno manja za 0,4 procenta, dok je u poređenju sa martom prošle godine nominalno je manja za 1,1 odsto a realno za 2,9 procenta.

Kada je reč o prosečnoj bruto zaradi isplaćenoj u periodu januar-mart 2015. godine, ona je nominalno manja za 0,4 odsto, a realno za 1,3 odsto nego u istom periodu lani.

I prosečna neto zarada iz prvog kvartala ove godine nominalno je za manja za 0,3 i realno za 1,2 odsto u odnosu na odgovarajuće tromesečje 2014, prema saopštenju RZS.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:545237-Radniku-jos-rostilj-ostao>

Radniku još roštilj ostao

B. CARANOVIĆ - Z. RADOVIĆ

Međunarodni praznik rada, Prvi maj, u Srbiji je danas uveliko izgubio prvobitni smisao. Najveći gubitnici privatizacije ne dižu glas i pristaju na sve. Sindikati podeljeni i sukobljeni

DESETINE hiljada radnika u svetu marširaće i ovog 1. maja na protestima zbog rezanja državnih budžeta, siromaštva, loših uslova rada... Iskoristiće momenat i jedan slobodan dan da skrenu pažnju na svoj položaj. U Srbiji će se, međutim, praznik rada, uz dva neradna dana, uglavnom obeležiti roštiljanjem na izletištima. Kao da ojađenom srpskom radniku smrvljenom tranzicijom ne fali ama baš ništa. Niko ni da digne glas. Ni obespravljani radnici, koji mesecima čekaju neisplaćene zarade, ni armija nezaposlenih, što godinama čeka posao.

Na radu u inostranstvu 313.411 građana Srbije

Tanjug

Na privremenom radu ili boravku u inostranstvu nalazi se 313.411 građana Srbije, ili 4,2 odsto od ukupnog broja stanovnika, čija je prosečna starost 34,7 godina

BEOGRAD - Na privremenom radu ili boravku u inostranstvu nalazi se 313.411 građana Srbije, ili 4,2 odsto od ukupnog broja stanovnika, čija je prosečna starost 34,7 godina, što ih čini znatno mlađim u odnosu prosečnu starost stanovnika naše zemlje od 42,2 godine, pokazuju rezultati poslednjeg popisa stanovništva iz 2011.

Posmatrano po polu, među spoljnim migrantima veći je udeo muškaraca (53,4 odsto) za razliku od ukupnog stanovništva gde su žene zastupljenije (51,3 odsto), navedeno je u publikaciji Republičkog zavoda za statistiku (RZS) "Srbija u procesu spoljnih migracija", autora Vladimira Stankovića.

Prema istom izvoru, u Srbiji živi 234. 932 lica koja se smatraju povratnicima sa rada ili boravka iz inostranstva, a u tom kontingentu udeo muškaraca je 56,9 odsto, dok žene čine 43,1 odsto.

Posmatrano po regionima, u 2011. najviše ljudi na radu u inostranstvu je bilo iz Južne i Istočne Srbije - 110.886 lica, zatim iz Šumadije i Zapadne Srbije - 104.405, iz Vojvodine - 50.328, a iz regiona Beograda 47.792 lica.

Najviše povratnika u zemlju je zabeleženo u regionu Beograda - 68.843, zatim iz Šumadije i Zapadne Srbije 62.588, a potom iz Južne i Istočne Srbije 53.073 i iz Vojvodine 50.428.

Posmatrano po zemljama prijema, nešto više od 50 odsto od ukupnog broja spoljnih migranata radi ili boravi u Austriji (22,5 odsto), Nemačkoj (17,9 odsto) i Švajcarskoj (13,1 odsto).

S druge strane, gotovo 50 odsto od ukupnog broja povratnika sa rada ili boravka u inostranstvu je iz pomenutih zemalja, i to: Nemačke (26,9 odsto), Austrije (14,5 odsto), dok je iz Švajcarske 7,4 odsto povratnika.

Studija "Srbija u procesu spoljnih migracija" ima za cilj da doprinese boljem sagledavanju obima i dinamike spoljnih migracija, kao i sve učestalije pojave odlaska mladih visokoobrazovanih ljudi u inostranstvo, što predstavlja nemerljiv ekonomski i demografski gubitak za Srbiju.

Popis 2011. godine nije sproveden na teritoriji AP Kosovo i Metohija, dok je u opštinama Preševo i Bujanovac zabeležen smanjen obuhvat usled bojkota od strane većine pripadnika albanske nacionalne zajednice, navedeno je u saopštenju RZS.

Potpisan protokol o prekidu štrajka prosvetara: Obavezne nadoknade časova

I. Mićević

Sindikati i ministar Srđan Verbić verifikovali Sporazum o rešavanju spornih pitanja, kao i Poseban kolektivni ugovor. Subotom će se odrađivati samo skraćeni časovi posle 18. februara

NA štrajk je i zvanično stavljena tačka, pa će od ponedeljka u svim osnovnim i srednjim školama časovi trajati 45 minuta. Ministar prosvete dr Srđan Verbić i predstavnici Unije sindikata prosvetnih radnika i Sindikata radnika u prosveti potpisali su u petak Sporazum o rešavanju spornih pitanja, kao i Poseban kolektivni ugovor.

Sledeće nedelje škole koje štrajk nisu prekinule 18. februara, već su do sada imale nastavu od po 30 minuta, moraće da dostave planove nadoknade. Nakon toga će im biti uplaćen deo plate za februar i mart koji im je prvobitno zakinut zbog skraćenih časova. Članovima Sindikata obrazovanja Srbije i "Nezavisnosti", koji su štrajk prekinuli u februaru, plate nisu smanjivane. Nastavnici ne treba da nadoknađuju časove do 18. februara, tako da su oni nepovratno izgubljeni.

Štrajkači kažu da će radnih subota sigurno biti, ali manje jer će se nadoknađivati samo skraćeni časovi tokom poslednjih osam dana februara i celog marta. Nadoknada aprilske nastave biće izgleda dobra volja, jer im za te dane plata neće biti smanjena.

A svim sindikatima, i onima koji su štrajk prekinuli u februaru, ako i ovim koji će od ponedeljka normalizovati nastavu, Ministarstvo je ispunilo zahteve koji se tiču kolektivnog ugovora i uvođenja platnih razreda. Deo koji se ticao smanjenih plata i nadoknade za izgubljeni novac ostao je, međutim, na "čvrstim obećanjima". Kako u februaru, tako i danas.

PROBA MALE MATUREKAKO u školama koje nisu štrajkovale, tako i u onima gde su časovi bili skraćeni, učenici osmog razreda u petak su polagali probnu malu maturu. Rešavali su zadatke iz matematike, a u subotu će rešavati kombinovani i test iz srpskog, odnosno maternjeg jezika. U fiskulturnoj sali OŠ "Gornja varoš" u Zemunu test je polagalo 77 osmaka. - Nismo štrajkovali i deca se uveliko pripremaju za završni ispit - kaže Sonja Perić, sekretar škole.

U Ministarstvu kažu da će predstavnici sindikata do prvog juna otpočeti pregovore o visini i dinamici isplate nagrade i pomoći za prosvetne radnike. Najavljeno je i da će predstavnici sindikata aktivno učestvovati u donošenju platnih grupa i platnih razreda, kao i izmenama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Druga strana u pregovorima bila je u petak prilično rezignirana.

- Sindikati su bili prinuđeni na ovakav korak jer su izgubili masovnost u štrajku. Isključivi razlog za to je "upotreba sile" od strane ministra prosvete, koji je, odbijanjem od zarade, štrajkače doveo do toga da nemaju ni za hleb. To ministru svakako ne služi na čast - saopštili su iz Sindikata radnika u prosveti.

VUČIĆ: HVALA PROSVETARIMA

PREMIJER Aleksandar Vučić zahvalio je sindikatima prosvete što su odlučili da prekinu štrajk i obećao da će učiniti sve da oni budu prvi koji će osetiti one dobre rezultate teških mera koje je Vlada preduzela:

- Hoću, i to će biti moj prvi zadatak, da svakom učitelju, profesoru, nastavniku u Srbiji vratimo i pravo i razlog za dostojanstvo, u istoj onoj meri u kojoj su ga oni danas dali svojoj zemlji - poručio je premijer.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/553731/Ostaju-penali-za-prevremeno-penzionisanje>

LOŠA VEST ZA BUDUĆE PENZIONERE

Ostaju penali za prevremeno penzionisanje

Gordana Bulatović

Penali za prevremeno penzionisanje biće ukinuti samo za one koji su prihvatili socijalni program, napustili firmu i sada čekaju na penziju, saznaje „Blic“.

To znači da će po izmenama Zakona o PIO, koji je u pripremi, svima ostalima koji nisu ispunili jedan od dva uslova za penzionisanje - ili godine života ili godine staža, penzija biti trajno umanjena. Naime, budućim penzionerima će za svaki mesec nedostatka staža ili godina života biti obračunato umanjenje od 0,34 odsto na penziju koju bi primali da su ispunili oba uslova.

Podsetimo, prema starom zakonu za odlazak u penziju trebalo je ispuniti samo jedan od uslova. Ili onaj starosni ili dužinu radnog staža. Međutim, od Nove godine je propisano trajno umanjenje od 0,34 odsto za svaki mesec penzionisanja pre navršениh 65 godina, maksimalno do 20,4 odsto.

KAKO U PREVREMENU PENZIJU U 2015.

MUŠKARCI

»Prvi scenario: najmanje 60 godina života i 15 godina staža

»Drugi scenario: najmanje 40 godina staža i 55 godina života

ŽENE

»Prvi scenario: najmanje 54 godine i četiri meseca života i 15 godina staža

»Drugi scenario: najmanje 36 godina i četiri meseca staža i 55 godina života

»Svaki mesec prevremenog penzionisanja koštaće vas 0,34 odsto penzije

»Ipak, penzija ne može da vam bude umanjena za više od 20,4 odsto

Praktično, trajno umanjene penzija imaju oni koji se odluče da napuste posao ili ga izgube pre zakonom propisane starosne granice od 65 godina za muškarce, odnosno 60 godina i šest meseci za žene. U svakom slučaju, oni koji nisu do ove godine potpisali sporazum o socijalnom programu sa svojim poslodavcem i prijavili se u međuvremenu za naknadu Nacionalne službe za zapošljavanje neće moći da računaju na pogodnosti najavljenog ukidanja penala za prevremeno penzionisanje.

Vlada je formirala Radnu grupu koja ima zadatak da predloži ove izmene zakona. - Problemi se dešavaju i zbog toga što prošlogodišnje izmene Zakona o PIO, kojima su uvedeni penali za prevremeno penzionisanje, nisu predvidele nikakav prelazni period, pa bi i ljudi koji su ranije prihvatili socijalni program trebalo da plaćaju ove penale. Ti ljudi zbog toga sada ne žele da se penzionišu, već čekaju da stupe na snagu nove izmene, a u međuvremenu nemaju nikakve prihode - objašnjava izvor „Blica“ iz Vlade.

Prosečna plata u Srbiji u martu 43.121 dinar

Tanjug

Prosečna neto zarada u Srbiji u martu je bila 43.121 dinar i nominalno je veća za 0,9 odsto, a realno za 0,2 odsto, objavio je danas Republički zavod za statistiku (RZS).

Prosečna plata u Srbiji u martu 43.121 dinar

Kako se navodi u saopštenju, prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u martu nominalno je manja za 0,8 odsto, a realno manja za 2,6 odsto u poređenju s prosečnom neto zaradom isplaćenom u martu 2014. godine.

Prosečna bruto zarada u Srbiji isplaćena u martu ove godine bila je 59.141 dinar, što je nominalno više za 0,3 odsto, ali realno manje za 0,4 odsto nego u februaru ove godine.

Prosečna zarada, sa porezima i doprinosima, isplaćena u martu ove godine nominalno je manja za 1,1 odsto, a realno je manja za 2,9 odsto od prosečne bruto zarade isplaćene u martu 2014. godine, navodi se u saopštenju RZS.

Vulin: Zakon o radu je dobar i neće se menjati

Tanjug

Zakon o radu je dobar i neće se menjati, izjavio je ove nedelje ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin. S druge strane, poslodavci ukazuju da se nisu zalagali za ukidanje plaćanja toplog obroka, pauze i prevoza, ali da će kad tad do novih izmena doći, a sindikati tvrde da, i ako do novih izmena dođe, one neće ići u pravcu poboljšanja uslova radnika.

Ministar Vulin je Tanjugu rekao da je formirana radna grupa koja se bavi analizom, odnosno efektima primene tog zakona, njegovom usklađenošću i sa evropskim preporukama, drugim zakonima i njegovom ostvarivanju u životu.

"Ne menjamo Zakon o radu, formirana je radna grupa koja se bavi analizom efekata njegove

primene u praksi, usklađenosti sa evropskim preporukama, ali i drugim zakonima i onom što je najvažnije njegovom ostvarivanju u životu", rekao je Vulin.

Vulin je kazao da se posebna ekspertska grupa bavi kodeksom radnog zakonodavstva, odnosno setom zakona koji će, kako se nada biti doneti u toku ove godine. Ekspertsku grupu čine brojni profesori iz oblasti radnog zakonodavstva, koji su učestvovali u donošenju brojnih zakona i ceo radni vek posvetili radnom zakonodavstvu, objasnio je Vulin.

"Već se ozbiljno radi na Zakonu o socijalnom preduzetništvu, prednacrtu zakona o agencijama za privremeno zapošljavanje, zakonu o zapošljavanju naših radnika u inostranstvu", rekao je Vulin. On je dodao da će, kada ekspertska grupa usaglasi predloge zakona, oni biti predstavljeni i Socijalno-ekonomskom savetu.

Radna grupa, objasnio je, daje predlog šta je to što bi trebalo menjati, kako bi trebalo menjati radno zakonodavstvo, a konačnu odluku donosi SES, i u krajnjoj liniji vlada.

"Tek u diskusiji na Socijalno-ekonomskom savetu dolazimo do toga da li ćemo nešto menjati ulaziti u zakonsku proceduru ili nećemo ulaziti", rekao je Vulin.

Ono što je sigurno, kaže Vulin, je da je Zakon o radu dobar i da se neće menjati.

"Ova godina je što se Ministarstva rada tiče, godina zakonodavstva", rekao je Vulin i dodao da će biti donete i izmene zakona o socijalnoj zaštiti, finansijskoj podršci porodicama sa decom i čitav niz zakona koji su veoma značajni, među kojima i Zakon o socijalnom preduzetništvu koji je prioritet.

Predsednik Unije poslodavaca Srbije Nebojša Atanacković rekao je da se unija nije zalagala za rešenja o kojima se prethodnih dana spekulisalo u javnosti, poput ukidanja plaćanja toplog obroka, pauze i prevoza.

"Nismo predlagali takva rešenja", kazao je Atanacković Tanjugu i dodao da smatra da će Zakon o radu ipak skorije pretrpeti neke izmene. On je podsetio da je formirana radna grupa koja će se baviti rezultatima poslednjih promena zakona.

"Ipak, sigurni smo da će doći do promene zakona, jer ovakav zakon nije u skladu sa zakonima EU", rekao je Atanacković.

On je naveo primer da u evropskom radnom zakonodavstvu nije predviđeno da poslodavac plaća

pauzu radniku za vreme radnog vremena, potom u evropskom radnom zakonodavstvu nije propisano davanje 13. plate i plaćenog obroka, odnosno, sve to ne spada direktno u zaradu.

"Lako je na zapadu, ali zamislite kada bi se na ove naše niske plate ukinilo još to", rekao je Atanacković.

On je naveo primer da je Zakonom o radu predviđeno da su poslodavci u obavezi da plaćaju topli obrok i da neki od njih daju dnevno dinar za topli obrok, što, kako je, kazao, "ceo zakon i oblast radnog zakonodavstva baca u besmisao". "Moramo se truditi tržišnim mehanizmima da plate budu pristojne ili da se bar redovno isplaćuju. Imamo situaciju koju ne možemo objasniti nikome u svetu, a to je da ljudi rade nekoliko meseci, a da uopšte ne primaju platu", poručio je Atanacković.

On je kazao da u zakonu postoje još neke stvari koje sadašnjim zakonom o radu nisu prilagođene navikama koje u razvijenom svetu postoje već godinama.

Atanacković je kazao da strani investitori ukazuju da neke stvari u Srbiji koje se tiču poslovanja nisu rešene na način kako je to praksa u zemljama iz kojih dolaze.

Sekretar Saveza samostalnih sindikata Srbije (S S S S) Zoran Mihajlović smatra da u ovom trenutku ne postoji spremnost za izmene Zakona o radu i da ako i do njih bude došlo one neće "ići" u pravcu poboljšanja položaja zaposlenih već da će dovesti do urušavanja njihovih prava.

"Mislim da, ako se donesu izmene one neće doneti nikakvo poboljšanje prava radnika, već samo njihovo urušavanje", rekao je Mihajlović

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/553642/MUCNI--PREGOVORI-Sindikati-Prekinuli-smo-strajk-jer-nas-je-Verbic-doveo-do-toga-da-nemamo-ni-za-hleb>

"MUČNI PREGOVORI" Sindikati: Prekinuli smo štrajk jer nas je Verbić doveo do toga da nemamo ni za hleb

Tanjug

Prekid štrajka sa ministrom prosvete Srđanom Verbićem danas su dogovorili Sindikat radnika u prosveti Srbije i Unija sindikata prosvetnih radnika Srbije, saopšteno je iz Sindikata radnika u prosveti. Kako je navedeno, prekidu štrajka prethodili su "mučni pregovori", kao i potpisivanje

Posebnog kolektivnog ugovora i Sporazuma o mirnom rešavanju sporova, koji podrazumeva vraćanje oduzetog dela plate zaposlenima u štrajku, normalizaciju i nadoknadu izgubljene nastave.

Sindikati su bili prinuđeni na takav korak, jer su izgubili masovnost u štrajku, a isključivi razlog za to je što je "Ministarstvo prosvete primenilo silu i odbijanjem od zarade štrajkače doveo do toga da nemaju ni za hleb, što ministru svakako ne služi na čast", stoji u saopštenju.

Takvim raspletom štrajka, srpska prosveta je dodatno ponižena, a o tome govori i činjenica da je na pregovorima dva sata potrošeno da bi Ministarstvo pristalo da ne odbije zaposlenima deo zarade za prvi deo aprila, navedeno je u saopštenju.

U narednom periodu sindikati će biti ponovo raditi na izradi zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, izradi platnih razreda, racionalizaciji školske mreže, rasporedu tehnoloških viškova i drugom.

Mada bi to "uključenje" moglo na prvi pogled da bude protumačeno kao pozitivan znak dobre volje Ministarstva prosvete, ipak ostaje gorka činjenica da je tome prethodilo ranije "isključenje" dva sindikata iz svih tih tokova, stoji u saopštenju.

To isključivanje predstavljalo je svojevrsni oblik represije prema onima koji ukazuju na katastrofalno stanje u srpskom obrazovanju i nesposobnost Ministarstva prosvete, zaključuje se u saopštenju.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Manje-sive-ekonomije-veca-potrosnja.sr.html>

Мање сиве економије - већа потрошња

Наши саговорници кажу да су порезници бољим радом успели на тржишту да надокнаде пад плата у јавном сектору и пензија

Страшно смо се плашили резултата за фискалну консолидацију, јер кад смањите плате у јавном сектору и скрешете део пензија, онда наравно очекујете да падне потрошња, казао је премијер Александар Вучић у интервјуу „Недељнику“. Међутим, људи су изгледа решили да троше више него раније. Зато што су схватили да ми имамо сигурну будућност и да они могу да рачунају да ће ствари 2016. кренути на боље, објашњава Вучић.

Како каже, први резултати су показали, већ у новембру и децембру, да је ситуација боља од очекиване, а тренд се наставио и у првим месецима 2015. године.

Како је могуће да потрошња расте, ако њени главни извори, а то су плате и пензије падају? Одакле онда долазе те паре, ако штедња није смањена? Према подацима Народне банке Србије на крају фебруара штедња становништва била је 1.039 милијарди, док је у новембру прошле године била 1.029 милијарди динара. Кредити становништву, као трећи извор потрошње, кад се одузму курсне разлике, такође нису повећани. Мало је вероватно да су коверте које рођаци из иностранства шаљу грађанима Србије сада издашније, јер откако је криза почела дознаке бележе пад.

Шта је објашњење овог својеврсног економског парадокса? Како је могуће да више трошимо ако немамо више пара? Према подацима званичне статистике у периоду јануар-фебруар, у поређењу са истим периодом прошле године, промет је и даље у благом расту од 1,4 одсто. На месечном нивоу забележен је пад од пет одсто, али то је последица чињенице да је у јануару потрошња сезонски већа због празника. На годишњем нивоу, ипак, бележи се благи пад промета у трговини на мало (0,8 одсто).

Саговорници „Политике” сматрају да решење ове енигме заправо лежи у бољем раду Пореске управе, односно већем обухвату сиве економије.

- То што није забележен пад потрошње јесте успех - каже Милојко Арсић, професор Економског факултета. - Али питање је шта су извори те потрошње. Плате и пензије чине чак 80 одсто дохотка грађана и питање је шта је повећало потрошњу ако су главни извори смањени. Кредити становништву, кад се одузму курсне разлике стагнирају. Већа потрошња није дошла ни из штедње коју грађани држе у банкама. Једино ако није из сламарица. Ипак, чини ми се да је то најпре последица бољег обухвата сиве економије - каже Арсић и додаје да промет у трговини на мало није најпоузданији показатељ потрошње.

Он, такође, додаје да се прецењује ефекат смањења плата и пензија на укупну потрошњу, јер оне чине тек трећину јавне потрошње.

Ако је обухват сиве економије већи, то опет не значи да је реално, више новца потрошено, него да се то сада само види на папиру. Што, према речима Арсића, јесте добра ствар, али не значи да смо више пара потрошили.

На питање да ли то значи да ће због већег обухвата сиве економије и бруто домаћи производ (БДП) бити већи, па ће по том основу Србија, опет, на папиру забележити и економски раст ове године, Арсић, одговара негативно. Како каже, у наш БДП, односно све оно што привреда и грађани створе за годину дана, улази и процена сиве економије.

Са Арсићем је сагласан и Горан Николић, сарадник Института за европске студије. По њему раст потрошње највероватније значи да је значајан део послова из сиве зоне утеран у легалне токове.

- Бележимо раст потрошње, а пали су нам главни извори новца те потрошње. Ми ћемо ове године имати већу потрошњу само на папиру - закључује Николић.

А. Телесковић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/na-spisku-nezaposlenih-15500-ljudi-manje>

На списку незапослених 15.500 људи мање

По подацима Националне службе за запошљавање, број незапослених у Србији у 2014. у односу на 2013. годину смањен је за 27.460 лица, што је у просеку 3,6 одсто,

с тим што је највеће смањење у том периоду остварено у Војводини, и то 7,7 одсто, односно 15.491 лице, саопштено је из Покрајинске владе. Указано је на то да ти подаци недвосмислено показују да у укупном смањењу незапослености у нашој земљи Војводина учествује с 56,4 одсто, иако у процентуалном уделу у укупној незапослености у Србији учествује с 25 одсто.

Посматрајући остале регионе, најмање смањење броја незапослених је остварено у региону Београда, свега 1,5 одсто (учешће Београда у укупној незапослености у Србији је 15 одсто), у Шумадији и западној Србији смањење незапослености је 2,6 одсто (њихово учешће у укупној незапослености је 32 одсто), а у јужној и источној Србији незапосленост је смањена 4,9 одсто (при чему је учешће тог региона у укупној незапослености у Србији 26 одсто), додаје се у саопштењу.

Наводи се да у овој години покрајинска средстава за запошљавања износе 528.000.000,00 динара, а планирано је запошљавање или ангажовање око 3.500 особа с евиденције незапослених.

Плата у марту 43.121 динар

Просечна нето зарада исплаћена у Србији у марту 2015. године износи 43.121 динар, и номинално је 0,9 одсто већа у односу на претходни месец а реално 0,2. Нето зарада исплаћена у марту ове године је номинално 0,8 одсто мања у односу на исти лањски месец а реално 2,6 процента, саопштио је Републички завод за статистику. Просечна бруто зарада исплаћена у марту 2015. износила је 59.141 динар.

<http://www.dnevnik.rs/novi-sad/vise-od-istorije-kolektivni-ugovor-zamenio-drustveni-dogovor>

Више од историје: Колективни уговор заменио друштвени договор

Активност синдиката Србије од 1990. до 2000. године одвијала се у условима драматичних историјских збивања, дубоке економске кризе, незапамћене инфлације, нестајања старог

Штрајк у НИШРО „Дневник“ 1993. трајао 43 дана

друштвеног, политичког, економског и правног система и стварања новог, а све је кулминирало НАТО агресијом 1999. године. Доношењем новог Устава Србије укинута је једнопартијски систем с доминантном улогом Савеза комуниста, а уведен систем вишестраначког парламентаризма. Уместо социјалистичког самоуправљања, заснованог на друштвеној својини и договорној економији, настајали су ново законодавство и односи примерени својинском плурализму и тржишној економији. У новом уставном поретку промењен је и положај запослених и синдиката.

Уместо друштвеног договарања и самоуправног споразумевања, уведен је систем колективних уговора и колективног преговарања, у којем је синдикат имао улогу преговарача који заступа своје чланове. Основни правац тих промена Синдиката Србије био је трансформисање од друштвено-политичке организације у интересну и добровољну синдикалну, самосталну у односу на државу, послодавце и политичке партије. У организационом погледу значајна активност у том периоду вођена је на поновном учлањивању чланства, с обзиром на то да су се појавили независни, грански и струковни синдикати.

Акција је почела крајем 1990. и током наредне две године око 90 одсто запослених изјаснило се за учлањење у Савез синдиката Србије. За деловање синдиката у том периоду посебно је било значајно доношење првог Општег колективног уговора 28. новембра 1990. У својој борби за права на пристојан живот и поштен рад сваког свог члана, Самостални синдикат Србије, Градски одбор Новог Сада, је основао 1992. Фонд солидарности за превенцију радне инвалидности и рекреативни одмор радника.

Распад југословенског тржишта током 1991, почетак ратова и санкције УН током 1992, погрешна економска политика и хиперинфлација у 1993. довели су до тога да друштвени производ буде преполовљен у односу на 1990. Инфлација је, и поред сталних замрзавања цена, у децембру 1993. и јануару 1994. оборила светски рекорд за период после Другог светског рата. Зараде и пензије су сведене на десетак марака месечно, а производња је практично стала у јесен и зиму 1993/94. Јануара 1994. ликвидирана је хиперинфлација, а циљ економске политике био је обезбивање довољних количина основних прехранбених производа (хлеб, уље, млеко, шећер). Динар је од 1994. до 2000. изгубио 97 одсто вредности, а банке су биле потпуно уништене.

Политички плурализам у повоју, ратна разарања, масовне и насилне смрти у непосредном окружењу, као и већ хронична економска нестабилност, учинили су да се код људи пробуде катаклизмичка осећања. У појединим новосадским предузећима радници су били незадовољни стањем, ниским или закаснелим платама. Организовали су их синдикати и почели су да избијају штрајкови. У Новом Саду је од 1991. до 1993. вођено више штрајкова, од којих су три снажно потресла јавни живот града, али и републике: штрајк у ДП „Нива“, штрајк просветних радника започет у Новом Саду, а ланчаном реакцијом проширен на целу Србију и штрајк у НИШРО „Дневник“.

У пролеће 21. маја 1993. избио је штрајк у НИШРО „Дневник“, издавачкој кући која је у то време издавала једини дневни лист на српском језику у Војводини. Иако су у јавности штрајкачи своје разлоге правдали захтевима за повећањем личних доходака и заштитом свог синдиката, пословодство и њему привржени део колектива истицали су да су основни покретачи штрајка политички и лични, користољубиви мотиви. У тој новинско-издавачкој кући с, у то време, више од 1.600 запослених, међуљудски односи су се пореметили политичком поларизацијом запослених у време и после митинга и политичких дешавања у Новом Саду 1988. године, а нарочито после првих вишестраначких избора 9. децембра 1990. Штрајк се после 43 стресна дана завршио условном победом Штрајкачког одбора и радника у штрајку.

Постигнута је сагласност о пет најважнијих тачака, смештених у Споразум који су потписали нови в. д. директора и чланови Штрајкачког одбора у Радничком дому „Светозар Марковић“. Своје учешће у штрајку многи штрајкачи и чланови Штрајкачког одбора платили су принудним одмором.

Деловање синдиката у другој половини последње деценије 20. века карактерише ангажовање на доношењу системских закона. У вези с њиховом применом у Самосталном синдикату Србије организовано је континуирано оспособљавање синдикалних руководстава и активиста.

Од када је 24. марта 1999. почело бомбардовање СР Југославије од ваздухопловних снага САД и НАТО-а, разорни пројектили су готово свакодневно падали по Новом Саду, а осим касарни и мостова, највише су страдала постројења „Нафтне индустрије Србије“. Постројења Рафинерије нафте, неевакуисано гориво и други запаљиви материјал горели су данима, наносећи тешке материјалне губитке друштву и загађујући ваздух. Рафинерија је до почетка маја била бомбардована 11 пута и тим поводом се председник Синдиката радника НИС-а Милан Весић обратио светској синдикалној јавности писмом „Истину морате знати“, у којем је, између осталог, истакао: „Уместо да време проводе у васпитно-образовним установама, наша деца су по подрумима и склоништима, а све у циљу хуманитарне акције, како покушавају да назову ову варварску агресију на Југославију.

Из многих земаља стизале су поруке синдикалне солидарности и подршке, али и хуманитарна помоћ. Најјаче синдикалне федерације Грчке и Румуније су 10. маја 1999. године послале првим конвојима, хуманитарну помоћ вредну 140.000 немачких марака. Када је после једанаест недеља завршена НАТО агресија, почела је обнова, а синдикати су се вратили на рад у мирнодопским условима.

Припремио: Сава Савић

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1899779/Bezbednost+%E2%80%93+osnovno+pravo+radnika.html>

Bezbednost - osnovno pravo radnika

ПЕТАК

Jučerašnja nesreća u kompaniji "Tigar Tajers" u Pirotu, u kojoj je šest radnika povređeno, još jedno je upozorenje da se bezbednost na radu mora poboljšati, a i inspeksijske kontrole povećati, tvrde sindikati. Obeležavajući Dan bezbednosti i zdravlja na radu resorno ministarstvo najavljuje donošenje zakona koji bi trebalo da poboljšaju položaj i osiguranje radnika.

Tablu sa upozorenjem trebalo bi da ima svako gradilište, ali nije tajna da to samo mali broj poslodavaca poštuje. Bezbednost je jedno od osnovnih prava svakog radnika.

Pripremili Olivera Vukosavljević i dopisnici RTS-a

"Najveći problem svakog radnika je da je osiguran i da ima redovna primanja, posao da mu je obezbeđen", kažu radnici.

Da bi se oblast bezbednosti zaposlenih podigla na viši nivo, još 2007. godine poslodavci su bili u obavezi da donesu akt o proceni rizika.

"Svi treba da poštuju propise o bezbednosti radnika na radu. S obzirom na to da radnik uvek radi dobro kad je dobro i obezbeđen", kaže Miroslav Brković iz građevinskog preduzeća "Brković - Kragujevac".

Aleksandar Ignjatović iz firme SET iz Šapca ističe da ne dozvoljavaju sebi da troše novac na kazne, već na povećanje bezbednosti i zdravlja zaposlenih.

Ima i onih koji upošljavaju nestručnu radnu snagu, koju angažuju na crno. A potom i ne brinu o njihovoj bezbednosti. Sporno je i to, kažu nadležni, što ne postoji i tačan registar povreda na radu.

Vera Bozić Trefalt iz Uprave za bezbednost i zdravlje na radu kaže da se ne zna tačan broj povređenih u Srbiji, ali da je smanjen broj povreda. Dodaje da je ove godine zabeležena 21 smrtna povreda na radu.

Ističe da u dogledno vreme treba doneti zakon o osiguranju od povreda na radu, radi naknade štete.

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin kaže da je bilo užasnih primera, kada su mrtve radnike pokušavali da prijave dan posle njihove smrti, ali i sjajnih primera gde su se poslodavci odricali dobrog dela svog profita i gde godinama nema nijedne povrede.

"Suštinski, mi kao društvo još uvek ne razumemo koliko je važna zaštita na radu", rekao je Vulin.

Statistika pokazuje da u svetu na svakih 15 sekundi radnik pogine ili premine od posledica bolesti zadobijenih na poslu, dok godišnje 2,3 miliona radnika izgubi život na radnom mestu.